

Handläggare
Erik Gardelin
Telefon: 08-508 33 966**Till**
Utbildningsnämnden
2018-02-01

Ett Stockholm för alla – Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr. 171-1831-2016

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Inger Pripp
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har till utbildningsnämnden remitterat förslaget "Ett Stockholm för alla – Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023". Det reviderade programmet ska användas av stadens nämnder och bolagsstyrelser i arbetet med att identifiera, förebygga och undanröja de hinder för delaktighet i omgivningen som bristande tillgänglighet och ojämlika levnadsvillkor medför för personer med funktionsnedsättning. Arbetet ska bedrivas med ett funktionshindersperspektiv. Det innebär att med universell utformning skapa lösningar som redan från början är tillgängliga för alla, att åtgärda befintliga brister i tillgänglighet, att använda individuella stöd och lösningar till de som behöver det samt att förhindra alla former av diskriminering av personer med funktionsnedsättning. Arbetet ska också bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet beaktas.

Utbildningsförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen, avdelningen för utveckling och samordning, avdelningen för ekonomi och styrning, avdelningen för personal och kompetensförsörjning och avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till utbildningsnämnden remitterat förslaget "Ett Stockholm för alla – Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023". Stadsledningskontoret har utarbetat ett förslag till program som baseras på den nationella strategin för funktionshinderspolitiken 2011-2016. Strategin anger politikens inriktning samt målen för samhällets insatser.

Det reviderade programmet ska användas av stadens nämnder och bolagsstyrelser i arbetet med att identifiera, förebygga och undanröja de hinder för delaktighet i omgivningen som bristande tillgänglighet och ojämlika levnadsvillkor medför för personer med funktionsnedsättning. Arbetet ska bedrivas med ett funktionshindersperspektiv. Det innebär att med universell utformning skapa lösningar som redan från början är tillgängliga för alla, att åtgärda befintliga brister i tillgänglighet, att använda individuella stöd och lösningar till de som behöver det samt att förhindra alla former av diskriminering av personer med funktionsnedsättning. Arbetet ska också bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet beaktas.

Ärendet

I programmet beskrivs de åtta olika fokusområden som stadens nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta med. Samtliga fokusområden tar sikte på målen i stadens budget och vad som krävs för att förverkliga dem.

De åtta fokusområdena är:

1. Rätten till arbete och försörjning
2. Rätten till utbildning och att få det stöd som behövs för att nå kunskapsmålen
3. Rätten att kunna förflytta sig, vistas i och använda

Stockholms inne- och utemiljö samt att ha en fungerande bostad och garanteras säkerhet i kris

4. Rätten till information och kommunikation samt att få tillgång till ny teknik
5. Rätten till bästa möjliga hälsa
6. Rätten till individuellt stöd
7. Rätten till en meningsfull fritid
8. Rätten att delta i demokratin

Fokusområdena tydliggör att programmet utgår från ett rättighetsbaserat arbetssätt och beskriver kommunens ansvar inom olika samhällsområden samt stadens ambitioner inom dessa områden. Funktionshindersperspektivet ska användas i arbetet inom vart och ett av dessa fokusområden. Arbetet behöver utformas med hänsyn till varje nämnds och bolagsstyrelses uppdrag.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att genomföra och förverkliga programmet. Detta görs inom ramen för ordinarie planering och uppföljning av verksamheten. Programmet utgör vidare en grund för samverkan inom staden. Under varje fokusområde lämnas förslag på indikatorer som kan användas och anpassas utifrån vad som är ändamålsenligt för den egna verksamheten. Aktiviteter tas fram och följs upp i samråd med nämndernas eller bolagsstyrelsernas funktionshindersråd.

Förvaltningens synpunkter

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget. Det är väl genomarbetat och har tagits fram utifrån en bred arbetsgrupp där även representant från utbildningsförvaltningen deltagit.

Utbildningsförvaltningen instämmer i bedömningen att kunskaper om funktionshindersperspektivet är centralt för att åtgärder ska vidtas och få reell effekt för personer med olika former av funktionsnedsättning. Däremot framstår uttrycket att varje nämnd/styrelse ansvarar för att ”tillräcklig kunskap” ska finnas i organisationen som oklart. Det beskrivs inte närmare vad som avses med det. Vad ”tillräcklig kunskap” är, vilken organisatorisk nivå, vilken kunskapsnivå och hur det ska säkerställas.

Utbildningsförvaltningen anser att det är positivt att programmet har ett tydligt intersektionellt perspektiv genom att det bland annat lyfter fram vikten av att även uppmärksamma osakliga skillnader mellan män och kvinnor och att personer med

funktionsnedsättning kan vara flerfaldigt utsatta, utifrån såväl funktionsnedsättning som kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och ålder.

Utbildningsförvaltningen bedömer att det är bra att ansvaret för de olika fokusområdena kopplas till flera förvaltningar för att visa på att det är ett bredare ansvar som krävs för dessa frågor.

Utbildningsförvaltningen bedömer att både fysiska och kognitiva funktionsnedsättningar behandlas i förslaget, men att fokus i den faktiska verksamheten ofta hamnar på tillgänglighet för att kompensera för fysiska funktionsnedsättningar, såsom syn, hörsel och rörelsenedsättning. Stödbehoven vid kognitiva funktionsnedsättningar såsom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) eller intellektuell funktionsnedsättning (utvecklingsstörning) är ofta mer komplexa och kan därför med fördel identifieras och specificeras ytterligare i det vidare arbetet för att bli en naturlig del vid planering av lärmiljöer.

Utbildningsförvaltningen bedömer att 2.1, om att utbildningsmiljöerna ska vara tillgängliga för alla, är ett mycket ambitiöst mål som rimligen är svårt att genomföra utan omfattande tillskott i förvaltningens budget. I dagsläget finns det ett beslut från utbildningsnämnden från den 10 juni 2010 (Dnr 08-324/1452. Inriktningsförslag avseende åtgärdandet av enkelt avhjälpbara hinder för tillgänglighet och användbarhet i stadens grundskolor) på att tillgängliggöra de publika lokalerna i skolor. Detta uppskattades då kosta runt 600 mnkr. Att tillgängliggöra hela skolorna uppskattades, i det tjänsteutlåtande som låg till grund för nämndens beslut, kosta 1 300 mnkr i 2007 års kostnadsnivå, vilket är betydligt högre idag. Detta gäller dessutom endast de skolor där SISAB äger fastigheten. Målet i sig är bra, men möjligheten för förvaltningen att nå målet inom ett överskådligt tidsperspektiv är rimligen obefintlig med nuvarande budgetramar.

Förvaltningens förslag

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen. Beslutet justeras omedelbart.

Bilaga

Remiss: Ett Stockholm för alla - förslag till Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023.